

**Trygg
och säker
i Mjölby
kommun**

I Mjölby kommuns vision, Världsvan och hemkär, sägs bland annat att vår kommun ska bli allt mer trygg och säker. Kommunens säkerhetsenhet och räddningstjänsten har därför tillsammans tagit fram ett urval tips för en tryggare och säkrare vardag för alla kommuninvånare. Broschyren distribueras till alla hushåll. Källorna vi använt kan du se under rubriken ”Här får du veta mer”.

Det bästa vi kan göra för en tryggare vardag är att vi bryr oss om varandra. Men det handlar också om kunskap. Läs broschyren och hör gärna av dig om du har frågor. Våra kontaktuppgifter finns på baksidan av broschyren. Vi formar samhället gemensamt och tryggheten börjar hos oss själva, i familjen, bland grannar, arbets- och skolkamrater...

Innehåll:

Tips för dig som har små barn

4

Tips för seniorer

5

Skydda dig mot tjuven

6

Skydda ditt hem

7

Vattenvett

9

Översvämning

10

Brand

11

Elda utomhus

12

Kris-situation

14

Så får du information

15

Viktiga telefon-nummer

16

ICE – In Case of Emergency

ICE är ett internationellt begrepp som betyder In Case of Emergency, I nödfall, översatt till svenska. Om det skulle hända dig något är det bra att kunna nå dina anhöriga. Skriv ICE samt namn och telefonnummer till närmast anhörig som kontakt i telefonboken i mobilen. Glöm inte att skriva utlandsprefixet +46 och uteslut nollan i riktnumret, då blir ICE gångbart i hela världen. Vill du lägga in flera kontakter som ICE-kontakter kan du skriva ICE1, ICE2 och så vidare.

Tips för dig som har små barn

Alla barn skadar sig någon gång under sin uppväxt, men som förälder finns det många knep för att undvika allvarliga olyckor. Här får du tips och råd för hur du kan minska riskerna hemma.

- Byt blöjan på golvet eller se till att skötbordet har höga kanter. Håll alltid en hand på barnet så att det inte faller ner.
- Ha petskydd på alla eluttag.
- Ha vredspärrar, tippskydd, spärr på ugnsluckan och kastrullskydd. Utsidan av ugnsluckan får inte bli varmare än 60 grader.
- Undvik att dukar som barnet kan få tag i hänger ner från bordet.
- Undvik att dricka varma drycker när du har barnet i knät eller i famnen.
- Använd spärr på knivlådan.
- Förvara medicin och kemikalier så barn inte kommer åt dem.
- Lämna aldrig små barn ensamma i badkaret. Låt inte syskon passa barnet i badet.
- Töm badkaret genast efter badet.
- Fönster på övervåningen ska antingen ha ett säkerhetsbeslag eller en spärr.
- En bra tumregel är att föremål ska vara minst så stora som en golfboll, dvs 4,5 cm diameter, för att inte riskera att fastna i barnets hals.

Tips för seniorer

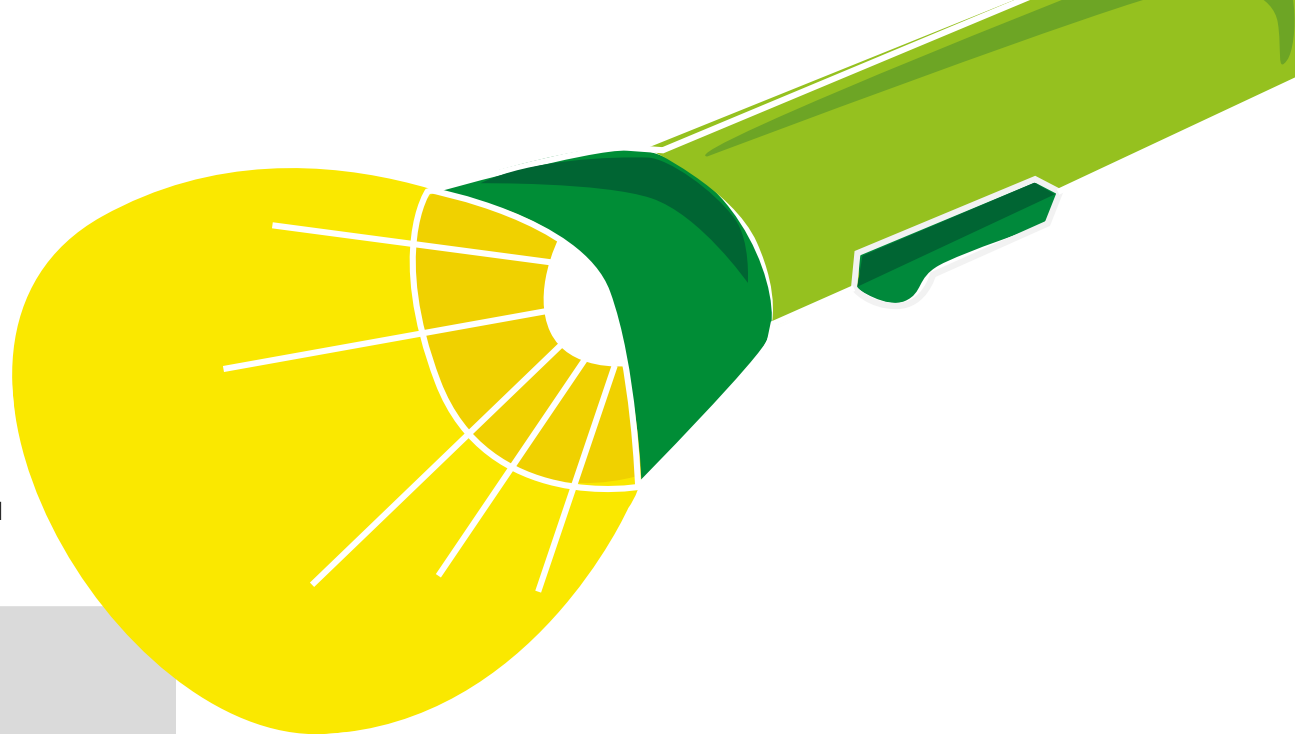
Fallolyckor är den vanligaste olyckshändelsen när det gäller äldre personer. Den vanligaste fallolyckan är fall i samma plan genom halkning, snubbling eller snavning.

- Använd halkskydd under mattor.
- Använd halkfria inneskor som sitter stadigt på foten.
- Ta bort trösklar om du riskerar att snubbla på dem.
- Se till att belysningen i bostaden är bra.
- Ha inga lösa sladdar på golvet.
- Ha en telefon nära till hands.
- Sitt ner när du klär på dig.
- Använd rätt glasögon vid rätt tillfälle.
- Ha saker du behöver ofta nära till hands.
- Använd halkmatta i badkaret och duschen.
- Installera handtag i väggen vid badkar/dusch.
- Använd gärna broddar vintertid.

Skydda dig mot tjuven

Vanligaste stöldgodsen vid inbrott är kontanter, smycken och bärbar elektronik. Cykelstölder är också vanliga. Genom grannsamverkan kan man minska risken för inbrott, skadegörelse och cykelstölder. I grannsamverkan går man igenom bostadsområdet och ser vad man tillsammans kan göra för att minska risken för inbrott. Det kan till exempel vara att buskage ska klippas eller att förbättra belysningen.

Så skyddar du dig i vardagen

- Byt lås innan du flyttar in i en ny bostad. Du vet aldrig om nyckelkopior kan vara på drift.
- Se till att dina husnycklar inte går att spåra till din bostad, använd gärna nyckelbricka.
- Göm inte nycklarna nära huset. Tjuven vet var han ska leta.
- Lås dörrarna även när du är hemma.
- Lägg inte plånbok, bilnycklar eller mobiltelefon i hallen.
- Låt radion gå på timer så att det hörs ljud från huset.
- Ha gärna utomhusbelysning med rörelsevakt vid entré och altandörrar.
- Använd en brevlåda med lås för att försvåra identitetsstöld.
- Förvara gärna värdeföremål i ett säkert skåp eller i bankfack.
- Märk gärna stöldbegärlig egendom.
- Lås cykeln och bilen.
- Håll ordentligt i handväskan när du är i folksamlingar.
- Ha inte plånboken i bakfickan.
- Lär känna grannarna, tillsammans kan ni hålla koll på närmiljön.
- Hör gärna av dig till Polisen om du ser något misstänkt.
- Anmäl alltid brott till Polisen.

Så skyddar du ditt hem när du är bortrest

- Tala inte om att du är bortrest på telefonsvararen.
- Skylta inte på nätet när du reser bort. Var försiktig i sociala medier, tala inte om att du är bortrest och hur länge. Kom också ihåg att många tjänster anger din geografiska position.
- Förvara trädgårdsredskap så att tjuven inte kan använda dem för att krossa fönster.
- Förvara stegar så att de inte enkelt kan användas vid inbrott.
- Lämna gärna till exempel ett par träskor, en vattenkanna eller leksaker i trädgården, då ser det bebott ut.
- Be någon klippa gräsmattan/skotta snö.
- Anmäl tillfällig lagring av post på adressandring.se, eller be någon tömma brevlådan.
- Be den som vattnar blommorna att lämna lite disk på köksbänken.
- Häng ut kläder på tork. (Men det måste ändras lite då och då).
- Be grannen slänga sina sopor i din tunna och parkera bilen på din tomt.

Vattenvett

För dig som badar

- Lämna aldrig barn vid vatten utan tillsyn.
- Bada alltid tillsammans med någon.
- Simma längs med stranden.
- Hoppa eller dyk inte på okänt vatten.
- Knuffa aldrig i eller håll fast någon under vattnet.
- Simma inte under bryggor och hoppställningar.
- Spring inte på bassängkant eller bryggor – du kan halka.
- Ropa bara på hjälp om du är i nöd.
- Undvik uppblåsbara leksaker i öppet vatten.
- Lek inte med livräddningsmateriel.
- Ha alltid något mellan dig och den nödställda, ”den förlängda armen”.
- Meddela alltid var någonstans du ska bada och när du tänker komma tillbaka.

Förlängda armen: Den som hamnat i vattnet kan drabbas av panik och försöka klamra sig fast i dig så att båda sjunker, därför är det viktigt att du har någonting mellan dig och personen du ska rädda. Det bästa man kan använda som en ”förlängd arm” är en livboj.

För dig som åker båt

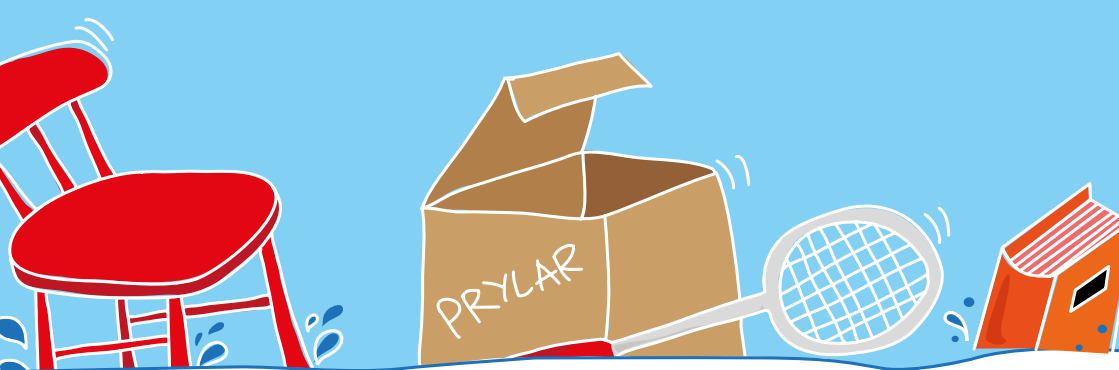
- Använd alltid flytväst.
- Sitt alltid ner i båten och placera dig så att den är i balans.
- Var inte fler personer i båten än vad den är avsedd för.
- Byt bara plats i båten om det är absolut nödvändigt och då en i taget.
- Stanna vid båten om du faller i vattnet.
- Ha alltid något mellan dig och den nödställda, ”den förlängda armen”.
- Om du ska rädda en nödställd, ta upp personen i aktern på båten.
- Ropa bara på hjälp om du är i nöd.
- Se till att det finns öskar, ankare, livlina, reservåra eller paddel i båten.
- Meddela alltid vart ni ska åka och när ni tänker komma tillbaka.

Hyr flytväst: Hos räddningstjänsten i Mjölby kan du hyra flytväst för 10 kronor per väst. Utlåningstiden är max en vecka. Flytvästar finns i alla storlekar.

För dig som är ute på hal is

- Lämna aldrig barn ensamma vid eller på isen.
- Var aldrig ensam på isen.
- Meddela alltid var någonstans du ska vara och när du tänker komma tillbaka.
- Ha alltid med dig isdubbar och annan säkerhetsutrustning på isen.
- Prova alltid isen med ispik om du är osäker.
- Gå aldrig på is som du inte är säker på att den håller! Isen ska vara minst tio centimeter tjock.
- Tänk på att ny is, våris, snötäckt is och havsis kan vara svag.
- Akta dig för isens svaga platser: vass, råk, brygga, bro, udde, avlopp, utlopp, inlopp, sund, grund och vindbrunn.
- Ju högre fart du har, ju längre ut kommer du på svag is innan den brister och desto svårare blir räddningen.
- Ha alltid något mellan dig och en nödställd, ”den förlängda armen”.

Hyr ispiggar: Hos räddningstjänsten i Mjölby kan du hyra ispiggar för 10 kronor paret.

Så hanterar du en översvämning

Översvämning drabbar oftast hus med källare. Det kan bero på stopp i ledningar, snösmältning, nederbörd eller vatteninstallationer som läcker. Som fastighetsägare kan du minska riskerna genom att se över dina installationer och ditt avloppssystem.

- Bryt all elektrisk ström i de översvämmade lokalerna.
- Se till att eventuell dräneringspump inte stannar.
- Flytta saker som är fuktkänsliga.
- Skaffa hjälp med länsumpning. (Räddningstjänsten kan hjälpa till, telefon 0142-854 00.)
- Ordna hjälp med skadereglering och uttorkning.
- Anmäl översvämningen till service- och teknikförvaltningen.
- Meddela skriftligt eventuella ersättningskrav på service- och teknikförvaltningen.
- Vara noga med hygien vid kontakt med inträngande avloppsvatten.
- Ring försäkringsbolaget.
- Ta reda på vad som gäller för din hemförsäkring. Var beredd på att dokumentera skador och spara kvitton.

Så skyddar du dig mot brand

Brinner det i grannens lägenhet och rök väljer ut i trapphuset ska du stanna i din lägenhet! Där är du säker upp till en timme. Hus i Sverige är byggda efter regler som gör att en brand hindras från att spridas mellan lägenheter.

Råden om rätt agerande brukar sammanfattas i ramsan Rädsla – Varna – Larma – Släck. Det innebär att man ska rädda sig själv och dem som är i omedelbar fara. Man ska varna andra som kan hotas av branden. Larma SOS Alarm på 112, och slutligen släcka branden om du bedömer att du klarar det utan att utsätta dig för onödiga risker. Exakt i vilken ordning detta utförs är inte det allra viktigaste, den aktuella situationen avgör.

- Använd brandvarnare och se till att den är rätt placerad.
 - Prova brandvarnare regelbundet, byt batterier.
 - Ha brandsläckare och brandfilt hemma.
 - Installera spisvakt som kan bryta strömmen om spisen glöms på.
 - Använd timer till kaffebryggaren och annat.
 - Dra ur kontakten till mobilladdaren, datorn, hårtorken och annat när det inte används.
 - Rök aldrig i sängen.
 - Stanna hemma när tvättmaskin, torktumlare och diskmaskin är igång.
 - Täck inte över elektriska element.
 - Se till att glödlampor inte kommer nära något brännbart eller kan trilla ner.
 - Byt blinkande lysrör.
 - Dra ur kontakten till datorn, telefonen och teven när det åskar.
 - Använd aldrig trasiga eller klämda el-sladdar.
 - Ställ värmeljus var för sig på avstånd från varandra. Står de för tätt kan värmen bli så stark att allt blir en enda kraftig låga.
 - Se till att det är fritt ovanför värmeljus och att de står stadigt.
 - Använd inte ljus med ingjutna dekorationer.
 - Blås alltid ut ljusen när du lämnar rummet.
- (För hemmabruk rekommenderas i första hand sexkilos pulversläckare. Pulversläckaren ska vara godkänd enligt standarden SS EN 3-7 och bör ha effektivitetsklass 43A 233 BC eller högre.)

Elda utomhus

Under sommaren kan det vara förbjudet att göra upp eld i naturen, eller på din tomt på grund av stor brandrisk. Vid eldningsförbud är normalt all öppen eld förbjuden. Kontrollera med räddningstjänsten om förbud är utfärdat.

I trädgården

Du får inte elda trädgårdsavfall i detaljplanelagt område. Bor du i tätort ska du köra avfallet till ristippen.

- Undvik att elda efter mörkrets inbrott.
- Tänk på glödande flagor och gnistor.
- Elda på öppen mark där det inte finns risk för att elden ska sprida sig. Om det behövs, vattna runt eldningsplatsen.
- Elda inte närmare än 15 meter från en byggnad.
- Var beredd med släckutrustning, det kan gå rusligt fort.

På åker

Innan du eldar: ring räddningstjänsten på telefon 0142-854 05. Då är vi förberedda om något skulle hända och kan avstyra onödiga utryckningar.

- För lantbruk säger försäkringsvillkoren i vissa fall att du inte får elda närmare än 75 meter till byggnad och 40 meter till skog.
- Om inga naturliga avgränsningar finns, krävs två meter plöjda fåror eller på annat sett frigjorda jordtyr enligt försäkringsföreskrifterna.
- Kontakta ditt försäkringsbolag för ytterligare anvisningar.
- Elda mot vinden och inte med den.
- Använd krattor att styra elden med.
- Se till att ha släckutrustning till hands.
- Ha din mobiltelefon till hands för att kunna larma snabbt om så behövs.
- Håll elden under uppsikt hela tiden.
- Undvik att elda efter mörkrets inbrott. mörkrets inbrott.

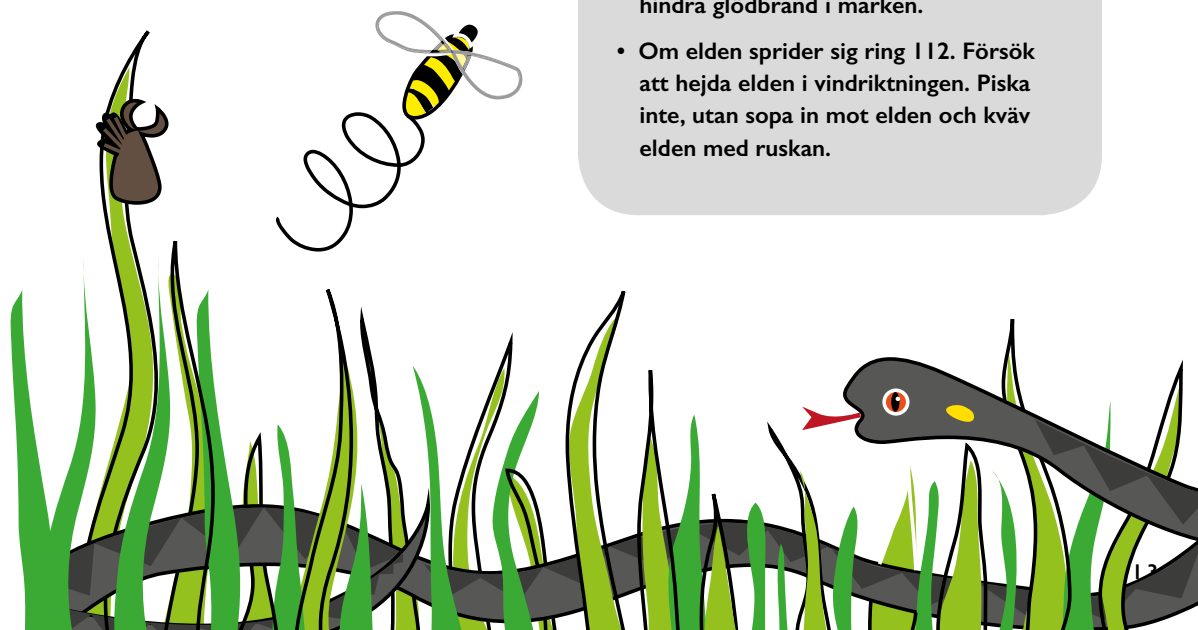

Att tänka på när du tältar

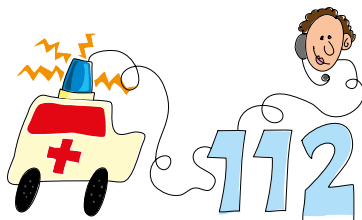
- Elda aldrig med öppen låga eller glödande kol, i tält eller förtält. Elden "äter" syret och kan kväva dig om du somnar ifrån. Brand i ett tält kan få ett mycket snabbt förlopp.
- Se till att alltid ha en kniv tillgänglig, då kan du snabbt ta dig ut om någonting skulle hända.
- Grillar, kokplattor och liknande bör inte stå närmare tältduken än en meter.

I naturen

- Elda inte om det är för torrt eller blåser för mycket.
- Välj en avskild plats utan för mycket buskage och torrt gräs, det kan antändas.
- Begränsa eldstaden med stenar så förhindrar du spridning av elden.
- Gör aldrig upp eld på berghällar eller klippor, det orsakar nästan outplånliga sår i naturen!
- Som bränsle till elden får du ta grenar, kvistar och kottar på marken.
- Du får inte ta grenar och kvistar från levande träd.
- Om du har en våt ruska tillgänglig, är du beredd om något skulle hända.
- Släck elden ordentligt med mycket vatten och gräv runt i askan för att hindra glödbland i marken.
- Om elden sprider sig ring 112. Försök att hejda elden i vindriktningen. Piska inte, utan sopa in mot elden och kväv elden med ruskan.

Sveriges viktigaste telefonnummer

- 112** – Nödnummer vid fara för liv, egendom och miljö
- 1177** – Sjukvårdsrådgivning på telefon
- 114 14** – Polisens nummer vid icke-akuta händelser
- 113 13** – Informationsnummer vid olyckor och kriser

Nödnumret 112 ska du ringa vid akuta nödsituationer då det är fara för liv, egendom eller miljö. Genom ett samtal till 112 når du samhällets alla hjälpresurser såsom ambulans, räddningstjänst, polis, giftinformation, jourhavande präst, sjöräddning och fjällräddning. Via sos-alarms hemsida kan döva, hörselskadade och talskadade registrera sig för att kunna kommunicera med nödnumret 112 via SMS.

Hemsida: www.sosalarm.se

Felanmälan akut

Felanmälan av vatten, avlopp, gatu-belysning, gator, mark, renhållning, kommunala fastigheter:

Telefon dygnet runt: 0142-107 07

Elektriska installationer, utomhus-anläggningar, serviser, fjärrvärme:

Mjölby Svartådalen Energi AB

Telefon, kontorstid: 0142-855 00

Övrig tid, SOS-alarm: 011-149653

Du är alltid välkommen att höra av dig till oss!

Postadress: Mjölby kommun,
595 80 Mjölby

Besöksadress: Stadshuset,
Burensköldsvägen 11, Mjölby

Hemsida: www.mjolby.se

Räddningstjänsten

Telefon: 0142-854 00

E-post: raddning@mjolby.se

Säkerhetsenheten

Telefon: 0142-850 00 (växel)

E-post: sakerhet@mjolby.se

Service- och teknikförvaltningen

Telefon: 0142-850 00 (växel)

E-post: tekniska@mjolby.se

Medborgarservice

Telefon: 0142 - 859 95,

E-post: medborgarservice@mjolby.se

Mjölby Kommun